

ЗВІТ

за результатами моніторингового візиту до місця тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб на базі гуртожитку №6 Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка

29 лютого 2024

м. Кам'янець-Подільський

Мета моніторингового візиту: відповідно до вимог статті 13 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» здійснено моніторинг додержання прав внутрішньо переміщених осіб (далі – ВПО) на належні умови проживання у місці тимчасового проживання (далі – МТП/ заклад).

Склад моніторингової групи:

Шаповалов Олег Олександрович – регіональний координатор взаємодії з громадськістю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Моніторинговий візит проводився у присутності:

Ткач Валентини Іванівни – посадової особи балансоутримувача (власника), керівника МТП.

Назва об'єкта моніторингу, адреса, форма власності, керівництво установи, інша інформація:

Повна назва об'єкта моніторингу: гуртожиток №6 Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка.

Повна адреса об'єкта моніторингу: просп. Грушевського, 2А, м. Кам'янець-Подільський, Кам'янець-Подільський район, Хмельницька область.

Форма власності: державна.

Балансоутримувач (власник): Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка.

Ініційовано внесення об'єкту до переліку МТП, що формується Мініреінтеграції: розпорядженням Хмельницької ОВА №892/2023-р від 07.11.2023 внесено до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб у Хмельницькій області.

Попередній моніторинговий візит здійснювався 22 червня 2023 року

З чотирьох рекомендацій, що надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту, виконані частково три, зокрема: Хмельницький осередок Благодійного фонду «РОКАДА» забезпечив ВПО посудом, проведено косметичний ремонт кімнат загального користування, ВПО поінформовано про актуальні вакансії в Кам'янець-Подільській міській територіальній громаді.

Одна рекомендація щодо вжиття заходів з метою залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану» не виконана. Так, листом Хмельницької ОВА 55/25-17-7555/2023 від 21.09.2023 було повідомлено про те, що звіти до Міністерства освіти і науки України про спожиті комунальні послуги надаються щомісячно, втім заклад

отримав компенсацію лише за листопад і грудень 2022 року. На даний час ВПО здійснюють сплату спожитих комунальних послуг.

Розташування

МТП розміщено на 2-4 поверхах чотириповерхової будівлі студентського гуртожитку, яка розташована на околиці населеного пункту в безпосередній близькості до зупинки громадського транспорту. Розгалужена мережа маршрутів громадського транспорту дозволяє швидко дістатися до об'єктів соціальної інфраструктури, які знаходяться на відстані 2-3 зупинок, зокрема: до амбулаторії загальної практики сімейної медицини, школи, дитячого садочку, аптеки та магазину.

Наповненість

МТП розраховано на 120 місць. На момент візиту в закладі мешкає 81 ВПО: 35 чоловіків, 36 жінок, двоє дітей дошкільного та вісім дітей шкільного віку (вісім хлопчиків та дві дівчинки). Серед ВПО 29 осіб літнього/пенсійного віку, чотири особи з інвалідністю.

Облік мешканців МТП не ведеться відповідно до Додатку 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб.

Вартість проживання, договір на проживання та правила проживання

ВПО сплачують комунальні послуги відповідно до калькуляції вартості компенсації комунальних послуг.

Закладу не компенсуються видатки на комунальні послуги, згідно Постанови КМУ від 11.03.2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації місцевим бюджетам на оплату комунальних послуг, що надаються під час розміщення тимчасово переміщених осіб, у період воєнного стану».

В МТП не укладені типові договори, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП.

Інженерні системи (тепло-, водо-, електро- постачання, вентиляція)

Будівля МТП облаштована функціонуючими інженерними системами.

У закладі наявне централізоване опалення.

Водозабезпечення: холодна вода подається централізовано. Гаряча вода забезпечується бойлерами та власною системою нагрівання води. Водовідведення централізоване.

Електропостачання централізоване, безперебійне (не враховуючи планові і аварійні відключення). Однак, потужність старої електромережі не дозволяє користуватися мешканцям МТП необхідними побутовими електроприладами. В закладі відсутні альтернативні джерела енергії.

У разі перебоїв у функціонуванні інженерних систем вживаються заходи для поновлення їх роботи та забезпечення альтернативних рішень.

В будівлі наявні вентиляційні шахти та вентиляційні решітки. Функціонує природня система вентиляції.

Сміттєві баки розміщені з урахуванням можливості забезпечення вивозу сміття.

Харчування

Мешканці готують їжу самостійно. На другому, третьому та четвертому поверсі МТП облаштовані загальнодоступні окремі кухонні приміщення, які обладнані необхідним інвентарем (фото 1-3), зокрема:

двома стаціонарними електричними плитами для приготування їжі на чотири конфорки кожна, трьома духовими шафами, двома електричними чайниками та двома холодильниками.

В кухні наявні мийка, столи, шафи та кухонний інвентар.

В МТП виділене місце для прийому їжі, обладнане столами та стільцями.

Санітарія та гігієна

МТП облаштоване санітарно-гігієнічними приміщеннями, кількість яких є недостатньою для задоволення потреб осіб, які проживають в МТП, зокрема, недостатньо душових кабінок (із розрахунку щонайменше один душ/одна ванна на 12 осіб та один туалет на 10 осіб).

В МТП на кожному поверсі наявні: душова кімната з 1-3 душовими кабінками, вбиральня з 3-4 туалетами, а також вмивальники, бойлери та пральна машина. Загалом в МТП наявні п'ять душових та 11 туалетних кабінок. Відповідно, один душ на 16 та один туалет на 7 осіб.

Санітарно-гігієнічні кімнати не розподілені за ознакою статі та мають засувки/замки. В приміщеннях окремих вбиральнь відпадає плитка, 5 туалетів потребують заміни (фото 4-6).

На момент моніторингу МТП обладнано 3 пральними та 2 сушильними машинами, що не відповідає рекомендованій кількості (дві пральні та одна сушильна машина на 20 осіб). В МТП визначено місце для сушки речей.

Температура в приміщеннях МТП підтримується відповідно до сезону.

В санітарно-гігієнічних приміщеннях вживаються заходи для профілактики ураження приміщень грибком.

Мешканці встановили графік чергування і своїми силами частково забезпечують прибирання та підтримку чистоти. Також прибирання та підтримку чистоти забезпечує персонал закладу.

Протипожежна безпека, укриття

В МТП на момент моніторингу наявні план евакуації, вогнегасники, протипожежна сигналізація та аптечка першої медичної допомоги.

В МТП відсутнє власне укриття. Однак за потреби, мешканці можуть скористатися укриттям у будівлі навчального корпусу Державного навчального закладу «Подільський центр професійно-технічної освіти», яке розташоване на відстані біля 100 м.

Безбар'єрність

В даному закладі не приведено умови проживання відповідно до принципів безбар'єрності та доступності у згідно діючих норм ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд: будівля МТП не має архітектурної доступності, приміщення не пристосовані до потреб осіб з категорії маломобільних груп населення.

Умови в кімнатах

Ліжко-місця облаштовані в окремих кімнатах розміром від 16 до 23 кв. м в кількості від 1 до 3 осіб. Особи, пов'язані між собою спільним побутом, сімейними (родинними) відносинами проживають в окремих кімнатах. Особи, які не пов'язані між собою спільним побутом або сімейними (родинними) відносинами, розміщені в окремих від сімейних осіб кімнатах. Розміщення в одній кімнаті осіб різної статі відсутнє.

Вхід до приміщень, у яких облаштовано ліжко-місця, обладнано замками/засувками на вхідних дверях, однак замки потребують ремонту або заміни.

Площа, виділена для ліжко-місця, використовується для облаштування спального місця, зберігання особистих речей. Мешканцям надані в користування предмети для облаштування ліжко-місць, зокрема ліжко, постільні речі (матраци, подушки, ковдри, постільна білизна тощо). Наявні меблі, в тому числі, для зберігання особистих речей (шафа, комод, тумбочка, стіл, стілець тощо).

Однак, було встановлено, що мешканці користуються переважно старими меблями, які потребують заміни. Кількість меблів не достатня для задоволення потреб мешканців. Окремі ліжка не розраховані на відповідну вагу, не витримують експлуатації і розвалюються. Також окремі ліжка укомплектовані незручними поролоновими або ватними матрацами (фото 7-12).

Дозвілля

В МТП не облаштовані місця, з урахуванням потреб мешканців МТП, включно місце для проведення зборів, організації дозвілля та дистанційного навчання для дітей, а також надання адміністративних соціальних, та публічних (електронних публічних) послуг. Для цих цілей мешканці використовують кухонні приміщення. Наявна огорожена територія з благоустроєм.

Доступ до інформації та послуги

У приміщенні МТП наявний інформаційний стенд із зазначенням актуальної для мешканців інформації.

В МТП встановлено механізм зворотного зв'язку з мешканцями, створено вайбер-групу та відбувається інформування мешканців. В МТП визначено порядок звернень і порядок розгляду звернень.

Відповідно до інформації, отриманої від адміністрації та мешканців МТП, ВПО надаються послуги і забезпечуються першочергові потреби, зокрема гуманітарна допомога надається:

адміністрацією закладу, Хмельницьким осередком Благодійного фонду «РОКАДА» (за сприяння УВКБ ООН), Міжнародною організацією з міграції МОМ, релігійною місією «Карітас-Спес-Хмельницький», Хмельницькою обласною організацією Товариства Червоного Хреста України, благодійною організацією «Благодійний фонд «Право на захист», міжнародним благодійним фондом «Руки друзів».

ВПО мають довідки про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи. ВПО, які відповідно до змін до Постанови КМУ від №332 мають право на отримання допомоги на проживання, отримують вказану допомогу.

Не всі мешканці МТП підписали декларації з місцевими лікарями, однак всі мають доступ до медичних послуг.

Освіта

5 дітей навчаються у місцевих навчальних закладах та 3 дітей навчаються онлайн за попереднім місцем проживання. Одна дитина відвідує садочок.

Для потреб дистанційного навчання у МТП наявний інтернет.

В закладі відсутнє приміщення для самопідготовки та дистанційного навчання.

Працевлаштування

На сьогодні працевлаштовано 14 мешканців МТП.

Анонімні інтерв'ю під час візиту проведено з 8 особами.

Під час особистого спілкування мешканці МТП порушили наступні питання щодо умов проживання в закладі:

- фінансове навантаження щодо сплати комунальних послуг, особливо після втрати права на отримання щомісячної допомоги на проживання;
- через обмеженість потужності електромережі відсутня можливість підключення необхідної побутової техніки, зокрема мікрохвильових печей;
- наявні ліжка не розраховані на відповідну вагу, не витримують експлуатації. Також ліжка укомплектовані незручними поролоновими або ватними матрацами;
- не вистачає шаф і комодів для зберігання особистих речей мешканців МТП, а ті, що наявні, старі і потребують заміни;
- в МТП недостатньо наявних холодильників для забезпечення потреб мешканців МТП;
- є потреба у прасках, прасувальних дошках та пілососі.

Правопросвітницькі заходи проведено для 12 осіб.

Проведено інформування мешканців МТП щодо діяльності Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, а також роз'яснено порядок та можливі шляхи звернення до Уповноваженого.

Також мешканцям було надано роз'яснення і консультації щодо правових питань, поінформовано щодо роботи представництва Уповноваженого Верховної Ради з прав людини в Хмельницькій області, надано відповідні інформаційні матеріали.

Загальні потреби МТП:

- забезпечення компенсації за спожиті мешканцями МТП комунальні послуги
- забезпечення проведення додаткової лінії електромережі для підключення необхідної побутової техніки;
- забезпечення заміни ліжок і поролонових матраців;
- забезпечення облаштування кімнат проживання ВПО шафами і комодами для зберігання особистих речей, заміни старих меблів;
- забезпечення додатковим холодильником на кожному поверсі МТП;
- забезпечення МТП прасками, прасувальними дошками та пілососом;
- забезпечення наявності в МТП душу/ванної у достатній кількості (із розрахунку один душ/одна ванна на 12 осіб);
- забезпечення МТП пральними машинами у рекомендованій кількості (дві пральні машини на 20 осіб);
- забезпечення ремонту або заміни замків на вхідних дверях у житлових кімнатах;

- забезпечення приміщенням загального користування для потреб мешканців МТП (для загальних зборів, дозвілля, дистанційного навчання дітей, надання послуг тощо);
- забезпечення проведення косметичного ремонту в окремих приміщеннях вбиралень і заміни сантехніки;
- забезпечення МТП альтернативним джерелом живлення (генератор тощо);
- забезпечення архітектурної доступності будівлі МТП та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни особами з інвалідністю, іншими категоріями маломобільних груп населення.

Рекомендації за результатами моніторингового візиту:

Хмельницькій ОВА:

- опрацювати, спільно з балансоутримувачем (власником) МТП, механізм отримання компенсації витрат за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану», з метою вжиття подальших заходів щодо залучення компенсації за спожиті комунальні послуги;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення МТП будівельними матеріалами, обладнанням та фінансуванням робіт для приведення умов проживання в МТП відповідно до мінімальних вимог Порядку функціонування МТП, затвердженого постановою КМУ від 01.09.2023 №930, зокрема облаштування в достатній кількості душових кабін, проведення в МТП додаткової лінії електромережі, косметичного ремонту в окремих вбиральнях, заміни сантехніки, забезпечення необхідними меблями, матрацами, побутовою технікою і генератором;
- опрацювати, спільно з міжнародними та національними організаціями, питання щодо забезпечення архітектурної доступності будівлі МТП та безбар'єрного пересування і користування приміщеннями, об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування особами з інвалідністю та іншими категоріями маломобільних груп населення.

Кам'янець-Подільському національному університету імені Івана Огієнка:

- забезпечити вжиття заходів з метою залучення компенсації за спожиті комунальні послуги, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11 березня 2022 р. № 261 «Про затвердження Порядку та умов надання компенсації за спожиті комунальні послуги під час розміщення внутрішньо переміщених осіб у будівлях (приміщеннях) об'єктів державної, комунальної та приватної власності у період воєнного стану»;
- посилити увагу щодо виконання рекомендацій, які надавалися за результатами попереднього моніторингового візиту;
- укласти типові договори, відповідно до Додаток 3 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб, включаючи типові Правила проживання внутрішньо переміщених осіб у місцях тимчасового проживання, між керівником та мешканцями МТП;

- привести облік осіб, які проживають в МТП відповідно до додатка 4 до Порядку функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб;
- забезпечити приміщенням загального користування для потреб мешканців МТП (для загальних зборів, дозвілля, дистанційного навчання дітей, надання послуг тощо);
- забезпечити заміну або ремонт замків у кімнатних дверях в житлових приміщеннях;
- забезпечити, у відповідності до вимог ДБН В.2.2-40:2018 Інклюзивність будівель і споруд, архітектурну доступність будівлі МТП, безбар'єрний доступ і пересування осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення приміщеннями МТП, а також безбар'єрний доступ та користування об'єктами санітарії та гігієни, або їх розумне пристосування;

**Регіональний координатор
взаємодії з громадськістю
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Олег ШАПОВАЛОВ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

Φοτο 4

Φοτο 5

Φοτο 6

Фото 7

Фото 8

Фото 9

Φοτο 10

Φοτο 11

Φοτο 12

